

تشخیص انگل لیشماینیا در بیماران توسط کشت NNN و PCR-RFLP

نوشین هاشمی^۱، میترا هاشمی^۲، دکتر گیلدا سلامی^۳، لیلا شیرانی بید آبادی^۴، دکتر سید حسین حجازی^۵

چکیده

مقدمه: لیشماینیوز یک بیماری عفونی انگلی با انتشار وسیع در مناطق معتدل و گرمسیری است. هدف این مطالعه به کار گیری دو روش PCR-RFLP و کشت NNN (Novy-Nicol-Mac Nea) در نمونه هایی بود که اسمیر مستقیم آنها از نظر وجود آماستیگوت منفی بود.

روش ها: این مطالعه جهت بررسی و تعیین گونه های Leishmania در منطقه ای اصفهان بر روی DNA استخراج شده از انگل های حاصل از کشت بیماران اسمیر منفی با روش PCR-RFLP (Polymerase chain reaction-restriction fragment length polymorphism) انجام شد. جهت کشت انگل مقداری از نمونه بردشت شده از بیمار بر روی محیط RPMI 1640 NNN برد شد. از مجموع ۱۰۰ نمونه اسمیر منفی ۵۰ نمونه در محیط کشت از نظر پزواماستیگوت های انگل Leishmania مثبت شد و DNA حاصل از کشت نمونه ها استخراج گردید. بعد از استخراج DNA با استفاده از روش PCR-RFLP تکثیر از توالی ITS با پرایمرهای اختصاصی صورت گرفت و بعد از هضم با آنزیم HaeIII ایزوله ها در مقایسه با سویه های استاندارد تعیین گونه شدند.

یافته ها: از مجموع ۵۰ نمونه ای اصفهان ۴۶ نمونه L.major و ۴ نمونه L.tropica تشخیص داده شد.

نتیجه گیری: مطالعه ای حاضر نشان داد که PCR-RFLP روش حساس و دقیق برای تعیین گونه های عامل لیشماینیوز جلدی است و ضایعات مورد مطالعه در منطقه ای اصفهان ناشی از L.tropica و L.major می باشد.

وازگان کلیدی: PCR-RFLP، لیشماینیوز جلدی، انگل

مقدمه

لیشماینیوز مجموعه ای از بیماری های عفونی است که به وسیله ی گونه های مختلف تک یاخته ای Leishmania ایجاد می شود و ناقل آن پشه های خاکی خانواده ای فلبوتومینه می باشد (بیش از ۳۰ گونه به عنوان ناقل شناخته شده اند) (۱-۳). این بیماری که در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری شایع می باشد، شیوع جهانی حدود ۱۲ میلیون نفر و بروز سالانه ۱/۵ میلیون مورد را دارا است و تظاهرات بالینی آن از ضایعات بدشکل خود به خود بهبود یابنده تا اپیدمی های شدید با میزان

مرگ و میر بالا متغیر می باشد (۴-۶). لیشماینیوز جلدی در دنیای قدیم به طور عمده توسط دو گونه ای L. tropica که عامل لیشماینیوز جلدی شهری (خشک) است و L.major که عامل لیشماینیوز جلدی روستایی (مرطوب) است، ایجاد می گردد (۲).

درصد از گزارش های مرتبط با لیشماینیوز مربوط به کشورهای افغانستان، الجزایر، برباد، ایران، عربستان سعودی می باشد (۷). در ایران نوع آنتروپونوتیک یا نوع شهری لیشماینیوز جلدی اغلب در شهر های تهران، شیراز، خراسان، کرمان و نوع روستایی در اصفهان، گلستان،

^۱ دانشجوی دکتری، گروه انگل شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران

^۲ کارشناس ارشد، گروه آمار، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران

^۳ استادیار، گروه انگل و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد، یزد، ایران

^۴ کارشناس ارشد، گروه حشره شناسی، مرکز تحقیقات پوست و سالک، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

^۵ دانشیار، گروه انگل و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

نویسنده مسؤول: دکتر سید حسین حجازی

شهریور ۱۳۸۷ لغایت اسفند ماه ۱۳۸۷ انجام گردید. نمونه‌ها در اصفهان از آزمایشگاه مرکز تحقیقات بیماری‌های پوستی و سالک صدیقه‌ی طاهره (س) اصفهان که از مراکز پذیرش بیماران مبتلا به لیشمانیوز جلدی می‌باشد، تهیه شد. نمونه‌هایی که آزمایش مستقیم میکروسکوپی آنان از نظر آماتیگوت منفی بود، وارد مرحله‌ی کشت گردید. لام مستقیم ۱۰۰ نمونه از نمونه‌های مورد بررسی از نظر وجود آماتیگوت‌ها منفی بود که ۵۰ نمونه بر روی محیط کشت رشد نمودند. سپس روش PCR-RFLP بر روی DNA استخراج شده از انگل‌های حاصل از کشت بیماران اسمیر منفی انجام شد.

نمونه‌گیری و کشت

ابتدا محل ضایعه با اتانول ۷۰ درصد ضد عفونی و برش کوچکی در حاشیه‌ی برجسته‌ی زخم به وسیله‌ی تیغ جراحی یک بار مصرف ایجاد شد. مقداری از بافت همراه با سروزیته از موضع ضایعه برداشته شد و بر روی لام گسترش تهیه گردید.

اسمیرهای تهیه شده بر روی لام‌ها در مقابل هوا خشک و با مثانول چند دقیقه فیکس گردید و با گیمسا رنگ آمیزی شد. برای رنگ آمیزی از رنگ گیمسا استفاده شد. لام‌های رنگ شده زیر میکروسکوپ با لنز $\times 40$ مورد بررسی اولیه و لنز روغنی $\times 100$ جهت مشاهده‌ی اشکال آماتیگوت انگل آزمایش شد. نمونه‌هایی که آزمایش مستقیم میکروسکوپی آنان از نظر آماتیگوت منفی بود، وارد محیط کشت گردید. جهت کشت نمونه‌ها مقداری از مواد برداشت شده از بیمار به طور استریل به محیط کشت NNN برده شد و در دمای 1 ± 25 درجه‌ی سانتی‌گراد انکوبه و هر ۳ روز از نظر وجود آماتیگوت‌ها بررسی شد. پس از ایزوله شدن

خوزستان، ایلام، بوشهر و سمنان دیده می‌شود (۸-۹). از لحاظ اپیdemiolوژی و اکولوژی، بیماری بسیار متنوع است و به عوامل متعددی مانند انگل، ناقل، میزبان و محیط بستگی دارد (۴). درمان بیماری بسته به نوع انگل متفاوت است و تعیین مشخصات انگل به منظور برنامه‌ریزی‌های کترل و پیش‌گیری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. جهت تشخیص گونه‌های انگل، از روش‌های کشت آزمایشگاهی، سرولوژی و ایزوآنزیمی استفاده شده است. با توجه به تشابهات مرفولوژیکی زیاد برای تعیین عامل بیماری در نمونه‌های حاصل از کشت در سالیان اخیر روش‌های نوبن مولکولی مبتنی بر تکنیک‌های Real-time PCR و olymerase chain reaction-restriction (PCR-RFLP fragment length polymorphism) جایگزین آن‌ها گردیده است. با کمک این روش‌ها که از حساسیت و اختصاصیت بالاتری نسبت به روش‌های سنتی برخوردار هستند، به راحتی می‌توان گونه‌های انگل را در کوتاه‌ترین زمان تعیین هویت کرد (۱۰). تکنیک PCR-RFLP که شامل تکثیر DNA هدف، هضم محصول با آنزیم‌های اندونوکلئاز (محدود کننده) و مقایسه‌ی باندهای به دست آمده با شاهد می‌باشد، به طور گسترده‌ای برای تشخیص مولکولی میکروارگانیسم‌ها کاربرد دارد (۱۱).

همچنین در این مطالعه، دو روش کشت NNN (Novy-Nicol-Mac Nea) و PCR-RFLP در بیماران لیشمانیوز جلدی که اسمیر مستقیم آن‌ها از نظر وجود آماتیگوت منفی بود به کار گرفته شد و نتایج با هم‌دیگر مقایسه گردید.

روش‌ها

این مطالعه از نوع مقطعی بود که در شهر اصفهان از

و هر سیکل شامل:

- (۱) ۹۴ درجه‌ی سانتی‌گراد به مدت ۲۰ ثانیه (Denaturation)
  - (۲) ۵۰ درجه‌ی سانتی‌گراد به مدت ۳۰ ثانیه (Annealing)
  - (۳) ۷۲ درجه‌ی سانتی‌گراد به مدت ۱ دقیقه
  - (۴) ۷۲ درجه‌ی سانتی‌گراد به مدت ۶ دقیقه
- محصول تکثیرشده با افزودن Loading buffer بر روی ژل آگاروز ۱ درصد الکتروفورز شد.

HaeIII با آنزیم Digestion

آنزیم HaeIII از شرکت فرمتاز Fermentase Life Sciences Germany خریداری شد. مواد تشکیل‌دهنده واکنش هضم (Digestion) که شامل ۱۰ (۱۰X Buffer)، ITS-rRNA میکرولیتر (۱ میکرولیتر)، ddH₂O ۷/۵ میکرولیتر (۱ میکرولیتر)، HaeIII ۳۷ درجه‌ی سانتی‌گراد به مدت ۲ ساعت قرار گرفت. سپس با افزودن Loading buffer تفکیک و مشاهده‌ی باندهای را بر روی ژل آگاروز ۱/۵ درصد انجام شد.

یافته‌ها

از ۱۰۰ نمونه بیماران که بررسی میکروسکوپی آن‌ها از نظر وجود آماتیگوت منفی بود ۵۰ نمونه در محیط کشت NNN رشد کردند. ۴ نمونه (۸ درصد) در هفته‌ی اول، ۸ نمونه (۱۸ درصد) در هفته‌ی دوم، ۱۲ نمونه (۲۲ درصد) در هفته‌ی سوم، ۲۶ نمونه (۵۲ درصد) در هفته‌ی چهارم از نظر وجود پروماسیگوت‌ها مثبت شدند.

نتایج PCR-RFLP قطعه‌ی ITS-rRNA بیماران مبتلا به لیشمانیوز جلدی اصفهان:

نتایج الکتروفورز محصول PCR بر روی ژل آگاروز

پروماسیگوت‌ها در این محیط به منظور تولید انبوه به FCS RPMI 1640 همراه با سرم جنین گوساله (Serom calf Fetal) ۱۰ درصد به عنوان مکمل متنقل شد. سپس پروماسیگوت‌های رشد یافته جدا گردید و پس از سه بار شستشو با PBS استریل با استفاده از High pure kit template preparation (Roche) PCR مورد استخراج قرار گرفت. DNA استخراج شده سپس بر روی آگاروز ۱ درصد با ولتاژ ۸۰ و در تانک حاوی TBE 1X الکتروفورز شد و در دستگاه ترانس لومنیاتور بررسی گردید.

تعیین گونه‌ی ایزوله‌ها

ناحیه‌ی ITS1 مربوط به DNA استخراج شده از ایزوله‌ها با استفاده از دو پرایمر زیر و دستگاه ترموسایکلر (Corbet) مورد تکثیر قرار گرفت:

پرایمر ۱: ۳'- ITS R ۵'- CTG GAT CAT TTT CCG ATG ۱ و ۵.8 S ۵'- TGA TAC CACTTA TCG CACTT ۳'

پرایمر ۲:

تکثیر به وسیله‌ی PCR

از DNA استخراج شده گونه‌های استاندارد L. tropica و L. major (MRHO/IR/75/ER) و (MH/IR/yazd1) به عنوان شاهد مثبت استفاده گردید.

مواد تشکیل‌دهنده‌ی واکنش PCR به شرح زیر بود:

۲۰۰ میکرومول)، MgCl₂ (۲ میکرومول)، dNTP (۲۵ پیکومول)، Template DNA Primers each (۰/۵ میکرولیتر)، Taq polymerase enzyme در میکروتیوب ۰/۲ میلی‌لیتری مخلوط و در ترموسایکلر قرار گرفتند.

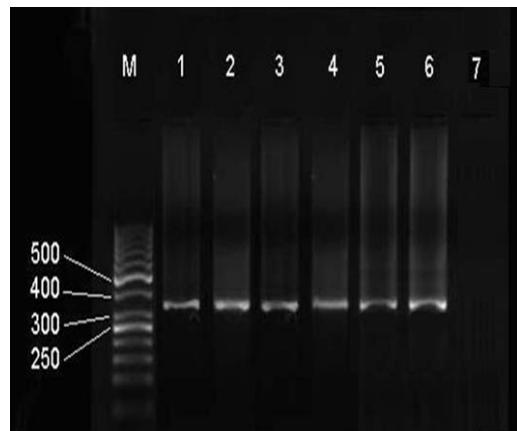
مراحل انجام PCR به ترتیب زیر است:

یک سیکل مقدماتی دناتوره کردن با دمای ۹۴ درجه‌ی سانتی‌گراد به مدت ۵ دقیقه و سپس ۳۰ سیکل

یعنی باند ۳۵۰ bp را بر روی ژل آگاروز نشان داد که بعد از هضم آنزیم HaeIII دو باند ۲۰۰ bp و ۱۴۰ bp به دست آمد (شکل‌های ۱ و ۲). Product PCR با استفاده از PCR-RFLP، ۴۶ ایزوله نمونه L.major و ۴۶ ایزوله نمونه L.tropica تعیین گونه گردید.

بحث

از آن جایی که عالیم پوستی ایجاد شده ممکن است توسط پاتوژن‌های دیگر (استرپتوکوک پیودرم و بورلیا) ایجاد شود، گونه‌های مختلف Leishmania ممکن است عالیم مشابه ایجاد کنند و اغلب لیشماینیوزهای ناشی از گونه‌های مختلف رژیم‌های درمانی متفاوتی را می‌طلبند؛ تعیین گونه‌های Leishmania دارای اهمیت می‌باشد (۱۲-۱۳). داروهای مورد استفاده در درمان لیشماینیوز علاوه بر عوارض سمی هزینه‌های زیادی را بر بیمار تحمل می‌کنند، سفرهای متعدد و طولانی مدت از جمله عواملی هستند که می‌تواند باعث گسترش لیشماینیوز در مناطق غیراندیمیک بیماری شود و تعیین گونه‌های Leishmania به دلایل بالینی و اپیدمیولوژی اهمیت دارد. تشخیص گونه‌های Leishmania به طور عمده بر اساس عالیم بالینی و منطقه‌ی جغرافیایی است. تشخیص بر این اساس با توجه به مطالعات انجام شده و گزارش تنوع گونه‌ها از یک منطقه‌ی خاص جغرافیایی قابل اعتماد نمی‌باشد (۱۴). سال‌ها آزمایشات مستقیم میکروسکوپی روش استاندارد در تشخیص لیشماینیوز جلدی بوده است. این روش به نسبت ساده و

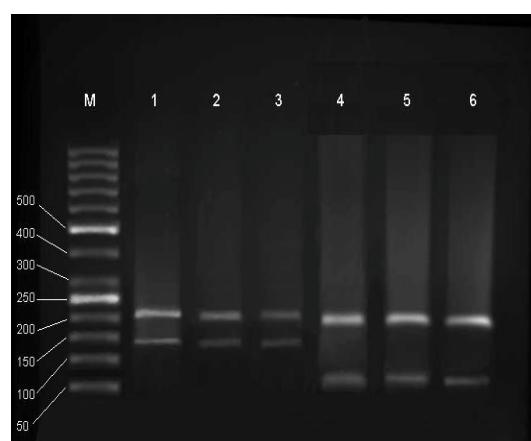
شکل ۱. الکتروفورز PCR product نمونه‌های اصفهان همراه با

گونه‌های استاندارد بر روی ژل آگاروز ۱ درصد.

M: شناساگر مولکولی، ۱: استاندارد L. major

۲-۶: نمونه‌های اصفهان، ۷: PCR product L. tropica

شاهد منفی

شکل ۲. الکتروفورز PCR product نمونه‌های اصفهان بعد از

هضم با آنزیم HaeIII

M: شناساگر مولکولی، ۱: استاندارد L. major

۲ و ۳: نمونه‌های اصفهان، ۴: استاندارد L. tropica

۵ و ۶: نمونه‌های اصفهان.

درصد، باند ۳۵۰ bp را برای نمونه‌های لیشماینیا جدا شده از بیماران اصفهان نشان داد که مطابق با باند به دست آمده از نمونه‌های استاندارد L. tropica و L. major بوده است. محصول PCR بیماران لیشماینیوز جلدی خشک (L. tropica) باند مشابه باند استاندارد

در مطالعه‌ای که توسط Rotureau و همکاران با استفاده از PCR-RFLP بر روی لیشمانیاهای جلدی دنیای جدید صورت گرفت، مشخص شد که می‌توان با استفاده از برش یک آنزیم محدود کننده در محصول PCR مبادرت به تعیین گونه نمود (۱۲). همین طور در مطالعه‌ای که توسط Bensoussan و همکاران برای تعیین گونه‌ی Leishmania با استفاده از ITS (PCR-RFLP) با دو پرایمر L5.8S و LITSR انجام شد، مشخص گردید که PCR-RFLP قادر به تشخیص ۷۴ درصد از نمونه‌های مثبت می‌باشد (۱۹).

معتضدیان در شیراز، DNA حاصل از ۴۷ لام بیماران لیشمانیوز جلدی را با PCR-RFLP تعیین گونه نمود که از این تعداد ۲۰ نمونه *L. tropica* و ۲۷ نمونه *L. major* تشخیص داده شد (۲۰).

در مطالعه‌ی کاظمی‌راد و همکاران که PCR-RFLP را بر روی DNA استخراج شده از لام‌های رنگ‌آمیزی شده با دو پرایمر L5.8S و LITSR انجام شد، برای *L. tropica* دو باند bp ۲۰۰ و ۶۰ و *L. major* دو باند bp ۲۲۰ و ۱۵۰ به دست آمد که نتایج باندهای به دست آمده از ایزووله‌ها مطابق با نتایج مطالعه‌ی حاضر بود و به نظر می‌رسد PCR-RFLP روش مؤثری در تشخیص جنس‌های Leishmania از نمونه‌های انسان عفونی یا حیوانات مخزن در ایران باشد (۲۱). نتایج این مطالعه نشان داد که PCR-RFLP روشی حساس و دقیق در تعیین گونه‌ی عامل لیشمانیوز جلدی است و این روش حتی در مطالعات اپیدمیولوژیک کاربرد دارد.

نتیجه‌گیری

مطالعه‌ی حاضر نشان داد که PCR-RFLP روشی حساس و دقیق برای تعیین گونه‌های عامل لیشمانیوز

ارزان است، اما از نظر حساسیت فاقد کارایی روش‌های جدید مولکولی می‌باشد به خصوص این که توان جداسازی گونه‌های مختلف لیشمانیاهای عامل لیشمانیوز جلدی را ندارد (۱۱، ۱۲). روش‌های سرولوژی نیز به علت واکنش‌های مقاطعه بین آتشی‌زن Leishmania و تعدادی از میکرووارگانیسم‌ها فاقد حساسیت کافی هستند و اغلب در اشکال لیشمانیوز جلدی این روش‌ها کاربردی ندارند (۱۵).

در سال‌های اخیر به دلیل تفاوت میزان پاسخ به رژیم‌های درمانی مختلف و همین طور به کار بردن روش درمانی مؤثر و تشابهات مورفو‌لولوژیکی زیاد گونه‌های عامل بیماری در کشت، از روش‌های مولکولی از جمله PCR استفاده شده و مشخص گردیده است که روش PCR حساسیت و ویژگی بالایی دارد (۱۳، ۱۰). همچنین، در این روش جهت تعیین ویژگی ایزووله‌ها می‌توان از DNA کیتوپلاستی، ریبوزومی، β -tubulin miniexon hsp70، gp63 rRNA استفاده کرد (۱۶-۱۷).

با توجه به آزمایشات PCR-RFLP بیماران مورد مطالعه در این تحقیق که بر روی DNA تکثیر شده‌ی ایزووله‌ها با استفاده از دو پرایمر L5.8S و LITSR انجام شد (۱۷-۱۸)، مشخص شد که می‌توان ایزووله‌های انگل را از کشت نمونه‌ی بیماران در محیط‌های NNN و RPMI در حد کافی به دست آورد و تعیین مشخصات نمود. این اطلاعات در استراتژی کنترل بیماری، درمان و اپیدمیولوژی بیماری کمک می‌کند. نتایج الکتروفوروز محصول PCR باند bp ۳۵۰ را نشان داد که مطابق نمونه‌های استاندارد بود (۱۷-۱۸). به علاوه نتایج نشان داد که ضایعات مورد مطالعه در منطقه‌ی اصفهان *L. major* و *L. tropica* می‌باشد.

گروه انگل شناسی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و
کارکنان مرکز تحقیقات بیماری‌های پوستی و سالک
صدیقه‌ی طاهره (س) اصفهان به خاطر همکاری ارزنده
تشکر و قدردانی نمایند.

جلدی به ویژه در مناطق آندمیک بیماری می‌باشد.

تشکر و قدردانی

نگارندگان بر خود لازم می‌دانند از خدمات کارکنان

References

1. Schlein Y, Warburg A, Schnur LF, Gunders AE. Leishmaniasis in the Jordan Valley II. Sandflies and transmission in the central endemic area. *Trans R Soc Trop Med Hyg* 1982; 76(5): 582-6.
2. Minodier PH, Parola PH. Cutaneous leishmaniasis treatment. *Travel Medicine and Infectious Disease* 2007; 5(3): 150-8.
3. Oumeish OY. Cutaneous leishmaniasis: a historical perspective. *Clin Dermatol* 1999; 17(3): 249-54.
4. Bailey MS, Lockwood DNJ. Cutaneous leishmaniasis. *Clinics in Dermatology* 2007; 25(2): 203-11.
5. Control of the leishmanias. Report of a WHO Expert Committee. *World Health Organ Tech Rep Ser* 1990; 793: 1-158.
6. The leishmaniasis. *World Health Organization, Technical Report Series* 1984; 701: 2-4.
7. Desjeux P. Leishmaniasis. Public health aspects and control. *Clin Dermatol* 1996; 14(5): 417-23.
8. Tashakori M, Ajdary S, Kariminia A, Mahboudiani F, Alimohammadian MH. Characterization of Leishmania Species and L. major Strains in Different Endemic Areas of Cutaneous Leishmaniasis in Iran. *Iranian Biomedical Journal* 2003; 7(2): 43-50.
9. Tashakori M, Kuhls K, Al-Jawabreh A, Mauricio IL, Schonian G, Farajnia S, et al. Leishmania major: genetic heterogeneity of Iranian isolates by single-strand conformation polymorphism and sequence analysis of ribosomal DNA internal transcribed spacer. *Acta Trop* 2006; 98(1): 52-8.
10. Hagardson K. Comparison of DNA isolation methods to detect Leishmania parasites in blood samples. Athens: Uppsala University; 2006.
11. Yang ZH, Huang J, Yao Y. Autoscreening of Restriction Endonucleases for PCR-Restriction Fragment Length Polymorphism Identification of Fungal Species, with Pleurotus spp. as an Example. *Appl Environ Microbiol* 2007; 73(24): 7947-58.
12. Rotureau B, Ravel C, Couppie P, Pratlong F, Nacher M, Dedet JP, et al. Use of PCR-restriction fragment length polymorphism analysis to identify the main new world Leishmania species and analyze their taxonomic properties and polymorphism by application of the assay to clinical samples. *J Clin Microbiol* 2006; 44(2): 459-67.
13. Berman JD. Human leishmaniasis: clinical, diagnostic, and chemotherapeutic developments in the last 10 years. *Clin Infect Dis* 1997; 24(4): 684-703.
14. Tai NOE, Osman OF, Fari ME, Presber W, Schönian G. Genetic heterogeneity of ribosomal internal transcribed spacer in clinical samples of Leishmania donovani spotted on filter paper as revealed by single-strand conformation polymorphisms and sequencing. *Transactions of the Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene* 2000; 94(5): 575-9.
15. Marfurt J, Nasereddin A, Niederwieser I, Jaffe CL, Beck HP, Felger I. Identification and differentiation of Leishmania species in clinical samples by PCR amplification of the miniexon sequence and subsequent restriction fragment length polymorphism analysis. *J Clin Microbiol* 2003; 41(7): 3147-53.
16. Singh S, Sivakumar R. Recent advances in the diagnosis of leishmaniasis. *J Postgrad Med* 2003; 49(1): 55-60.
17. Vega-Lopez F. Diagnosis of cutaneous leishmaniasis. *Curr Opin Infect Dis* 2003; 16(2): 97-101.
18. Azami S, Rasi Y, Oshaghi MA, Ershadi MR, Mohebali M, Abaei MR, et al. Diagnosis and characterization of leishmania species in patients and rodents giemsa-stained slides by PCR-RFLP in damghan district, iran. *Scientific Journal of Hamadan University of Medical Sciences and Health Services Winter* 2011; 17(4): 5-9.
19. Bensoussan E, Nasereddin A, Jonas F, Schnur LF, Jaffe CL. Comparison of PCR assays for diagnosis of cutaneous leishmaniasis. *J Clin Microbiol* 2006 Apr; 44(4): 1435-9.
20. Motazedian M. Study of glucantime resistance in cutaneous leishmaniasis by PCR-RFLP method in Shiraz, Iran. 2004.
21. Kazemi-Rad E, Mohebali M, Hajjaran E, Rezaei S, Mamishi S. Diagnosis and characterization of leishmania species in giemsa-stains slides by PCR-RFLP. *Iranian J Publ Health* 2008; 37(1): 54-60.

Detection of *Leishmania* Parasites from Cutaneous Leishmaniasis Patients with Negative Direct Microscopy Using NNN and PCR-RFLP

Noushin Hashemi MSc¹, Mitra Hashemi MSc², Guilda Eslami PhD³,
Leila Shirani Bidabadi MSc⁴, Seyed Hossein Hejazi PhD⁵

Abstract

Background: Leishmaniasis is a parasitic infectious disease caused by a protozoan parasite from trypanosomatidae family with a wide spectrum in tropical and subtropical areas. The purpose of the study was to characterize various species of *Leishmania* isolates from Isfahan, Iran with negative direct smears.

Methods: This study used culture methods and PCR-RFLP to detect cutaneous leishmaniasis (CL) in patients who referred to the Center for Research in Skin Disease and Leishmaniasis, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran, with negative direct smears. Samples taken from the lesions of patients were cultured on NNN and RPMI 1640 mediums. Out of 100 smear negative samples, 50 turned positive for leishmania promastigotes whose DNA was extracted. The amplified ITS1 region of DNA was then analyzed through PCR-RFLP. After digesting the isolates by HaeIII enzyme, the species were determined according to standard strains.

Findings: Among 50 isolates from Isfahan region, 46 isolates were identified as *L. major* and 4 as *L. tropica*.

Conclusion: The present research showed that PCR-RFLP is an accurate method for specifying agent species of CL. It was also found that *L. major* and *L. tropica* were the main two species responsible for various kinds of skin involvement in the region.

Keywords: PCR-RFLP, Cutaneous leishmaniasis, Isfahan, Parasite

¹ PhD Student, Department of Medical Mycology, School of Medicine, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnourd, Iran

² Department of Statistics, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnourd, Iran

³ Assistant Professor, Department of Medical Mycology, School of Medicine, Yazd University of Medical Sciences, Yazd, Iran

⁴ Department of Medical Entomology, Skin Diseases and Leishmaniasis Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

⁵ Associate Professor, Department of Medical Mycology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran

Corresponding Author: Seyed Hossein Hejazi PhD, Email: hejazi@med.mui.ac.ir